

GMINNY PROGRAM POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM NA ROK 2006

1. Wstęp

Zgodnie z Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych: „Osoby niepełnosprawne, czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji.”

Wychodząc naprzeciw urzeczywistnieniu tych praw, władze samorządowe Gminy Bogatynia stworzyły Gminny Program Pomocy Osobom Niepełnosprawnym, zwany dalej programem pomocy.

Nie oznacza to, iż do tej pory nie podejmowano żadnych działań w tym kierunku. Wszelkie gminne inwestycje z ostatnich lat uwzględniają potrzebę likwidacji barier architektonicznych. Wymienić w tym miejscu można Bibliotekę Publiczną i Bogatyński Ośrodek Kultury wraz z kinem, z których bez problemu mogą korzystać osoby poruszające się na wózkach. Na głównych, najbardziej ruchliwych skrzyżowaniach miasta zainstalowano sygnalizację świetlno-dźwiękową, a na większości przejść dla pieszych obniżono krawężniki, ułatwiając przemieszczanie się osób niepełnosprawnych.

W naszej gminie działają placówki oświatowe z oddziałami integracyjnymi (Przedszkole Nr 3 w Bogatyni, Szkoła Podstawowa Nr 3 w Bogatyni oraz Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Porajowie). Zakupiono specjalny samochód niskopodłogowy, ułatwiający dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkoły.

Stworzony program pomocy pozwoli usystematyzować i ukierunkować podejmowane przez gminę działania oraz zamknąć je w zintegrowany system pomocy osobom niepełnosprawnym.

2. Analiza zjawiska niepełnosprawności

Niepełnosprawność, z prawnego punktu widzenia, oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodująca niezdolność do pracy. Stopień niepełnosprawności orzekany jest jako znaczny, umiarkowany, bądź lekki, w zależności od stanu osoby oraz poziomu niezdolności do pracy. Odrębnie orzeka się niepełnosprawność u osób do 16 roku życia (dzieci). Wśród osób niepełnosprawnych znajdują się również osoby, które w swoim odczuciu nie są w pełni sprawne, nie posiadające orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, tzw. niepełnosprawność biologiczna.

Środowisko osób niepełnosprawnych nie jest w pełni zdefiniowane. Brak jest bazy danych takich osób, która pozwoliłaby na dokładną analizę zjawiska w gminie.

Dane statystyczne, obrazujące analizowane zjawisko na poziomie gmin, pochodzą ze spisu powszechnego z 2002 roku. Zestawienie danych dotyczących gminy Bogatynia odnośnie ilości mieszkańców oraz osób niepełnosprawnych prezentuje poniższa tabela.

Tabela

Struktura ludności i osób niepełnosprawnych w gminie Bogatynia w 2002r.

	ogółem*	miasto*	wieś*
ludność, w tym:	25676	19443	6233
kobiety	13102	10041	3061
mężczyźni	12574	9402	3172
niepełnosprawni, w tym:	2476	x	x
prawnie	1988	x	x
biologicznie	488	x	x
niepełnosprawni pow.15 roku życia, w tym:	2353	1473	880
kobiety	1281	838	443
mężczyźni	1072	635	437
prawnie	1914	1146	768
biologicznie	439	327	112

* jednostka miary – osoba

- źródło - GUS Narodowy Spis

Powszechny 2002r.

Z analizy danych wynika, że 9,64% mieszkańców naszej gminy posiada orzeczenie o niepełnosprawności, bądź uważa się za osobę niepełnosprawną. Większość z nich zamieszkuje miasto (62,6%), mimo iż to właśnie na wsi wyższy jest odsetek osób niepełnosprawnych w stosunku do ogółu mieszkańców i wynosi 14,12%. Ten sam wskaźnik dla miasta kształtuje się na poziomie 7,58%. Wśród osób niepełnosprawnych przeważają kobiety (54,4%).

Według danych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności liczba osób niepełnosprawnych z roku na rok wzrasta.

Liczebność środowiska osób niepełnosprawnych, jak również różnorodność problemów jakie rodzi niepełnosprawność sprawia, że grupa ta winna zajmować szczególne miejsce w polityce społecznej naszej gminy, a jednym z priorytetowych zadań samorządu winna być integracja niepełnosprawnych z lokalną społecznością.

W celu bliższego zidentyfikowania problemów osób niepełnosprawnych Urząd Miasta i Gminy w Bogatyni przeprowadził w 2005 roku badanie ankietowe.

Wyniki badania wskazały, że podstawowym oczekiwaniem osób niepełnosprawnych jest likwidacja barier architektonicznych, jak również pomoc w zakresie załatwiania spraw w urzędzie, spraw mieszkaniowych, pracy. Ponadto ankietowani liczą na pomoc finansową odnośnie leczenia i rehabilitacji oraz pomoc w transporcie. Spełnienie wszystkich oczekiwań nie jest oczywiście możliwe, jednakże wskazane zostały obszary, w których gmina winna podjąć działania i w miarę możliwości rozwiązywać problemy mieszkańców niepełnosprawnych.

Szereg zadań ukierunkowanych na pomoc osobom niepełnosprawnym realizowanych jest na poziomie powiatu. W związku z tym ważne jest, aby gminny program pomocy był skorelowany z Powiatowym Programem Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w latach 2003-2006.

2. Cel programu

Celem programu jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym, mieszkającym w naszej gminie, w możliwie najszerszym zakresie prawa do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia, a w tym szczególnie do nauki, leczenia, rehabilitacji, urzędów, kultury i rozrywki. Szczególnie ważne jest zapewnienie jak najszerszego dostępu do informacji oraz bezpośredniego dostępu do obiektów użyteczności publicznej. Priorytetem dla gminy jest stałe monitorowanie potrzeb osób niepełnosprawnych, które pozwala na wytyczenie głównych kierunków działania na dziś i w przyszłości.

3. Główne zadania gminy na rok 2006

1. Zapewnienie dostępu do budynków urzędu – (ul. Daszyńskiego 1, ul.1-go Maja 29) – likwidacja barier architektonicznych – budowa podjazdów,
2. Wyznaczenie osoby/koordynatora w urzędzie do pomocy (współpracy) osobom niepełnosprawnym, zwiększenie dostępu do informacji:
 - odrębny telefon / e-mail, miejsce na naszej stronie internetowej,
 - pomoc w pisaniu podań i załatwianiu spraw,
 - tworzenie dobrowolnej bazy danych osób niepełnosprawnych – w celu możliwości pomocy kierunkowej i konsultacji,
 - kontakt z działającymi stowarzyszeniami oraz PCPR w Zgorzelcu
3. Udostępnienie samodzielnego lokalu dla potrzeb Domu Dziennego Pobytu Osób Niepełnosprawnych i Seniorów – działającego przy Szkole Podstawowej Nr 3 w Bogatyni
4. Zwiększenie etatu z ½ do pełnego dla opiekunki osób niepełnosprawnych (OPS – prowadzenie Domu DPONiS)
5. Zwiększenie dostępu do kultury, rekreacji i sportu – bezpłatne wejścia na basen za okazaniem legitymacji oraz zniżka dla opiekuna osoby wymagającej pomocy w poruszaniu się, zniżka na wejścia do kina.

4. Harmonogram prowadzenia działań i odpowiedzialność

Lp.	Zadanie	Czas realizacji	Odpowiedzialność
1.	Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia programu pomocy	Październik 2006	Burmistrza MiG
2.	Likwidacja barier architektonicznych	Grudzień 2006	Zastępca Burmistrza ds. Inwestycji
3.	Wyznaczenie osoby/koordynatora odpowiedzialnej za pomoc osobom niepełnosprawnym	Październik 2006	Sekretarz Gminy
4.	Tworzenie bazy danych osób niepełnosprawnych	Praca ciągła	Koordinator ds. osób niepełnosprawnych
5.	Udostępnienie samodzielnego lokalu dla Domu DPONiS	Październik 2006	Burmistrz MiG
6.	Zwiększenie etatu dla opiekunki osób niepełnosprawnych	Listopad 2006	Burmistrz MiG
7.	Ulgi na basen i do kina	Od Października 2006	Burmistrz MiG
8.	Stworzenie programu pomocy na rok 2007	Listopad 2006	Zespół ISO

5. Podsumowanie

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny, opiekunowie oczekują integracji z lokalną społecznością, chcą być jej częścią, pragną jednak większej samodzielności. Jednakże na tej drodze pojawiają się liczne problemy, które powinny być w miarę możliwości rozwiązywane, między innymi poprzez ukierunkowane starania władz samorządowych. Mamy nadzieję, iż stworzenie niniejszego programu, a przede wszystkim jego terminowa realizacja pozwoli na wyeliminowanie przynajmniej kilku z nich. Bez wątpienia urzeczywistnienie wytyczonych w programie zadań wpłynie znacząco na poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych naszej gminy.

Źródła:

1. Uchwała Sejmu RP z dnia 1 sierpnia 1997r. - Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M.P. Nr 50 poz. 475 z 1997r.)
2. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. Nr 139 poz. 1328 z 2003r.)
3. Dane statystyczne – „Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina Bogatynia”
4. Uchwała Nr XIV/91/2003 Rady Powiatu Zgorzeleckiego z dnia 30 października 2003r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w latach 2003-2006

Bogatynia, marzec 2006r.

Opracowanie: Zespół ISO - Sylwia Łyp, Lucyna Pędrak

Przewodniczący
Rady Gminy i Miasta w Bogatyni
Henryk Boruta

